

زینب مرزوقی

خیرنگار گروه جامعه

می‌توانم بگویم تقریبا معنای واژه خشک شدن انبوه آب‌ها را می‌فهمم. اما خب راستش موقعیت جغرافیایی مصداق این واژه در جنوب کشورمان است و سوژهٔ این گزارش در شمال نقشه است. خبرها حاکی از این است که پس از سال‌ها برگزاری همایش طویل و عریض و بازدیدهای

اجازه دهید با هم کمی به عقب برگردیم و آمار را در رابطه با ورودی آب‌های سطحی به دریاچه ارومیه مرور کنیم. معاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی ۸ مهر ۱۴۰۰ در حاشیه بازدید از غار تاریخی سهولان در رابطه با وضعیت دریاچه ارومیه در آن سال گفت بود: «میزان ورودی آب به دریاچه ارومیه در سال آبی گذشته به دلیل خشکسالی تنها یک میلیارد مترمکعب بود که این میزان نسبت به سال آبی قبل از ۱۷۵ میلیون متر مکعب و نسبت به حقایق این دریاچه برای آنکه به سطح اکولوژیک برسد ۲٫۴ میلیارد متر مکعب کاهش یافت. نیاز آبی سالانه دریاچه ارومیه ۳٫۴ میلیارد متر مکعب است. در سال آبی گذشته میزان بارندگی ۲۲ درصد کاهش یافت و از سویی دیگر میزان تولید آب در سطح حوزه نیز به دلیل خشکسالی با کاهش قابل توجه‌ای روبه‌رو شد که این امر به میزان ذخایر پشت سدها تاثیر زیادی گذاشته و موجب کاهش آن شد. از سویی دیگر کاهش میزان حجم آب رودخانه‌ها، روان آب‌ها و کاهش رهاسازی آب از پشت سدها موجب شد تا حقیقه موردنیاز این دریاچه تامین نشود و شاهد کاهش وسعت دریاچه و میزان حجم آب آن شویم. سطح تراز دریاچه ارومیه هم اکنون هزار و ۲۷۰ متر و ۶۴ سانتی متر از سطح آب‌های آزاد است که نسبت به مدت مشابه پارسال ۶۲ سانتی متر کاهش یافته است. همچنین وسعت دریاچه ارومیه نیز از ۷ هزار و ۶۲ کیلومتر مربع در سال گذشته به هزار و ۲۶۲ کیلومتر مربع کاهش پیدا کرده است. بدرغم کاهش بارش‌ها، کشاورزان و بهره‌برداران حوزه دریاچه ارومیه همچنان درحال مصرف بی‌رویه آب بوده و کاهشی در این زمینه رخ نداده است.»

درنهایت اما چه بر سر آب انتقال داده شده به ارومیه آمد؟ حقایق دریاچه ارومیه، پیش از رسیدن به این دریاچه توسط کشاورزان سرقت می‌شود و از طریق ایجاد کانال در مسیر تونل، به‌جای اینکه آب انتقال داده شده به دریاچه برسد درعرض به زمین‌های کشاورزی حوضه آبریز ارومیه از این انتقال منتهج می‌شوند تا اینکه امروز چشم دریاچه ارومیه از انتظار برای آب خشک شد. کشاورزان مجلی حتی از پمپ‌های ۶ اینچی برای استفاده از حقایق انتقال داده شده نیز استفاده کرده بودند و مدیرکل حفاظت محیط‌زیست آذربایجان غربی از کشف ۲ موتور پمپ در کنار کانال انتقال آب رودخانه زاب خبر داده بود.

اما قصه کشاورزی و باغ‌ها در اطراف دریاچه چیست؟ خطوط بعدی، بخشی از گفت‌وگوی یکی از اعضای ستاد احیای دریاچه ارومیه است که در گزارشی با عنوان «دست دریاچه نمک نداشت» از همین صفحه در «فرهیختگان» و در مردادماه سال گذشته منتشر شده است. «بحث دریاچه ارومیه موضوعی است که نظیر مسائل و مشکلاتش را در همه حوضه‌های مشابه دریاچه ارومیه در کشور داریم، یعنی چیز جدیدی نیست، حتی از لحاظ شناخت و آسیب‌شناسی! اتفاقی که در زاینده‌رود، هامون و خیلی از حوضه‌های آبریز ما می‌افتد در دریاچه ارومیه نیز افتاده است؛ با این تفاوت که اینجا آمپر دارد و چیزی که نشان می‌دهد واضح‌تر است. دریاچه‌ای دارید که مجموعه اقدامات و بحث‌های مدیریت حوزه شما را این آمپر نشان می‌دهد و دیگر حوزه‌ها چنین آمپر و وضعیت واضحی ندارند. موضوع دریاچه ارومیه این است که ما برای حوضه‌های آبریز و مدیریت منابع آب و آمایش سرزمینی و همچنین تنوع‌زیستی برنامه نداریم. برنامه‌های توسعه ما هیچ یک پایدار نیستند. ما فکر می‌کنیم توسعه پایدار یک کلمه و عبارت دوحرفی بوده و عبارت ششیکی است که حرف آن را می‌زیم و تمام می‌شود. عدم‌اعتقاد به توسعه پایدار (حداقل با تفسیری که دوستی با محیط‌زیست را نشان می‌دهد) دریاچه ارومیه، زاینده‌رود، هامون، بختگان، گاوخونی و… می‌شود! یک زمانی دریاچه ارومیه در دهه ۷۰- دهه ۶۰ را کنار بگذاریم که زمان جنگ بود- دوره ترسالی را تجربه می‌کرد. به‌طوری‌که سال ۷۴ تراز دریاچه ارومیه به ۱۲۷۸٫۲ رسید که بالاترین تراز ثبت‌شده دریاچه ارومیه

رودخانه زاب دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

محمد درویش نیز در گفت‌وگو با «فرهیختگان» دربارهٔ آخرین جزئیات و وضعیت دریاچه ارومیه گفت: «دریاچه ارومیه یک حقیقه داشت که آن حقیقه تامین شد. یعنی یک کارگروه آمد روی این موضوع کار کرد و حقیقه را تعیین کرد و ۳ میلیارد و ۴۲۶ میلیون متر مکعب حقیقه سالانه دریاچه ارومیه توسط یک کمیته مشترکی توسط ریاست سازمان محیط‌زیست و ستاد احیای دریاچه ارومیه تعیین شد. قرار بر این شد که این حقیقه توسط سه استان یعنی استان‌های آذربایجان شرقی و غربی و کردستان تامین شود. آزادسازی آب پشت سدها، تغییر کشاورزی‌های آبربر، طرح انتقال آب‌زاب و همچنین تصفیه فاضلاب‌های شهرهای اطراف دریاچه ارومیه و انتقال آن فاضلاب‌ها به شبکه ارومیه قسمتی از مصوبات ستاد احیای دریاچه ارومیه بود و قرار بر این شد که این مصوبات اجرایی شود. این مصوبات معروف به مصوبات ۲۷ ماده‌ای است. یکی از آن مصوبات این بود که دریاچه ارومیه وسعت اراضی کشاورزی‌اش از ۳۲۰ هزار هکتار در دهه ۷۰ به ۶۸۰ هزار هکتار رسید و در واقع ۳۶۰ هزار هکتار بر وسعت اراضی کشاورزی حوضه آبریز دریاچه ارومیه اضافه شد. ۹۹ سد اکنون در حوزه آبریز دریاچه ارومیه فعال است

بی‌خاصیت و بی‌دستاورد زمینی و هوایی از دریاچه ارومیه؛ دریاچه ارومیه حالا خشک شده است. دریاچه ارومیه ششمین دریاچه آب شور جهان، بزرگ‌ترین دریاچه آب شور خاورمیانه و بزرگ‌ترین دریاچه ایران است. حوضه آبریز دریاچه ارومیه، ۵۱٬۸۷۶ کیلومتر مربع است و «زرنه‌رود»، «سیمینه‌رود»، و «آچی‌چای» (تلخه‌رود) ورودی‌های اصلی آب به دریاچه ارومیه است. این حوضه با داشتن دشت‌هایی مانند دشت ارومیه، تبریز، آذرشهر، بوکان، بناب، میان‌آب، مهاباد، نقده، سلماس، پیرانشهر و اشنویه یکی از کانون‌های ارزشمند فعالیت کشاورزی و

براساس آمار منتشرشده از سوی سایر رسانه‌ها در سال ۱۴۰۰ میزان بارش‌ها در استان از ابتدای سال آبی جاری (اول مهر سال گذشته) تاکنون ۲۷۹٫۸ میلی‌متر ثبت شده درحالی‌که میزان بارش در مدت مشابه سال گذشته آن حدود ۳۸۱٫۴ میلی‌متر بود. این کاهش در حوضه زاب ۳۰ درصد، حوضه دریاچه ارومیه ۲۵ درصد و حوضه ارس ۲۸ درصد است.

مدیریت کل دفتر مدیریت بهم پیوسته منابع آب خزر و دریاچه ارومیه فروردین امسال اعلام کرد که درحال حاضر تراز آبی دریاچه ۱۲۷۰٫۲۸ متر، سطح دریاچه ۱۲۵۱ کیلومتر مربع و معادل ۱٫۶۳ میلیارد مترمکعب آب وجود دارد، یعنی سطح تراز دریاچه نسبت به سال قبل در همین زمان ۴۹ سانتی‌متر کمتر است. کیاست امیریان در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرده بود: «اگر برنامه‌های احیا انجام نمی‌شد قطعا تراز آب دریاچه به‌مراتب پایین‌تر بود و ما با بحران جدی مواجه بودیم اما میزان آبی که باید جبران کند به میزان کافی نیست، اکنون تا تراز اکولوژیک که در بازه ۱۲۷۴٫۱ پیش‌بینی‌شده خیلی فاصله داریم، اما اگر این هدایت آب از سدهای حوضه آبریز و کانی‌سیب صورت نمی‌گرفت؛ شرایط از این هم بدتر بود. اصلی‌ترین منبع تامین‌کننده آب دریاچه بارش‌های سالیانه است، سالی که بارش‌ها در سطح میانگین نرمال باشد ورودی آب دریاچه باید نزدیک ۳ میلیارد متر مکعب باشد و به هر میزان که کمتر می‌شود بارندگی تاثیر خود را می‌گذارد، بنابراین اگر طرح احیا و انتقال آبی که صورت می‌گیرد نبود،

جامعه

چهارشنبه ۱۸ مرداد ۱۱۴۰۲ شماره ۳۹۳۱

فره‌یختگان

«فرهیختگان» گزارش می‌دهد

آب انتقالی به دریاچه ارومیه بین راه گم می‌شود

دامداری در ایران به‌شمار می‌رود. این دریاچه با داشتن بیش از صد جزیره کوچک صخره‌ای محل استقرار کوتاه‌مدت پرندگان مهاجر مانند فلامنگو، پلیکان، کفچه‌نوک، اکراس، لک‌لک، اردک پیسه، نوک‌خنجری، چوب‌پا و مرغ نوروزی بود و سالانه صدها گردشگر از دریاچه ارومیه بازدید می‌کردند. با وجود تمام این اوصاف اما حالا ظاهرا برای توصیف وضعیت و تشریح ویژگی‌های دریاچه ارومیه مجبوریم که از افعال ماضی استفاده کنیم و این‌گونه بگوییم که مثلا دریاچه ارومیه ششمین دریاچه آب شور جهان بود و فلان رتبه در میان دریاچه‌های

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

انتقال آب از سد کانی سيب

شرایط بدتر از اکنون می‌شد. قبل از برنامه احیا هر سال شیب دریاچه نوسان فصلی دارد، در فصل بهار سطح آب بالا رفته و در انتهای تابستان و ابتدای پاییز به حداقل خود می‌رسد. اگر برنامه‌های احیا انجام نمی‌شد دریاچه به سمت خشکی کامل می‌رفت که با طرح احیا توانستیم اوضاع را کنترل کنیم. اصلی‌ترین موضوع در مورد دریاچه ارومیه این است که میزان منابع آبی کمتر از رقم مصرف‌شده است اگر بتوانیم نیاز زیست‌محیطی دریاچه را تامین کنیم و به تراز مطلوب برسیم باید مراقبت کنیم که دوباره مصرف را اضافه نکنیم، در آن زمان می‌توانیم بگوییم اوضاع دریاچه خوب شد، یعنی نباید دوباره کشاورزی و منابع جدید مصرف تعریف کنیم. اگر دریاچه احیا و مصرف مدیریت نشود، در شرایطی که ورودی آب به دریاچه ثابت باشد، طبیعتا تغییراتی نخواهیم داشت اما اگر نگاه این باشد که آورد و اوضاع دریاچه خوب شده و باز می‌توانیم مصرف را اضافه کنیم دوباره شاهد همین مشکلات امروز خواهیم بود. سناریوی بدبینانه این است که بارندگی روند کاهشی پیدا کند و شاهد بارش برف کمتری باشیم، یعنی بارندگی موثر کمتری اتفاق بیفتد. طبیعتا وقتی ورودی به منابع کم شود در یک بازه زمانی احتمال خشک شدن دریاچه وجود دارد همان‌گونه که اگر اقدامات احیا را به‌طور مستمر ادامه دهیم، احتمال دارد اوضاع دریاچه بهبود پیدا کند. پیش‌بینی این است که شرایط رو به سخت‌تر شدن می‌رود و این اوضاع تنها مربوط به دریاچه ارومیه نیست، در همه بخش‌ها باید مدیریت مصرف

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

وقتی آب انتقالی مسیر عوض می‌کند

ارومیه مطرح کردند. یک‌دفعه شما درنظر بگیرید از ۴۰۰۰۳۰ سال پیش حوضه آبریز دریاچه ارومیه از ۱۵۰ هکتار به ۶۰۰ هزار هکتار تبدیل شد که زمین‌های آبی دارد. ما در حوضه آبریز دریاچه ارومیه در شرایط عادی ۷ میلیارد مترمکعب آب‌های سطحی داریم. الان ۱۸ درصد به‌طور متوسط کاهش یافته و حدود پنج میلیارد یا ۶ میلیارد مترمکعب است. آن زمان نزدیک به چهار میلیارد مترمکعب آب وارد دریاچه ارومیه می‌شد. ولی الان مثلا امسال یک‌میلیارد مترمکعب آب

مقایسه وسعت اراضی و الگوی کشت	قدیم (سال پایه ۱۳۷۳)	جدید (۱۳۸۵)
وسعت اراضی آبی (هکتار)	۳۸۱۷۵۱	۵۱۱۹۲۶
غلات (گندم و جو)	۴۳٪	۳۶٪
نباتات علوفه‌ای	۲۵٪	۲۰٪
حبوبات	۲۶٪	۱۵٪
دانه‌های روغنی	۱٫۶٪	۰٫۲۴٪
چغندر قند	۱٫۹٪	۴٫۴٪
جالیزی (سبزی و پیاز)	٪	---
سیب‌زمینی	۳٫۸٪	۳٫۵٪
باغات	۱۶٪	۳۰٪

نتایج مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهد یکی از عوامل مهم کمبود منابع آب و روند نزولی آن، روی آوردن به کشت‌های با نیاز آبی زیاد است

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دست‌هایی بالاتر از تصمیمات فنی و کارشناسی

علمی و فنی وجود دارد که اجازه نمی‌دهند هیچ کدام از مصوبات و نظرات علمی و کارشناسی پیاده شود. مدام مسئولان از دستور‌العمل ۲۷ ماده‌ای عقب‌نشینی کردند. آخرین آن اسفندماه سال گذشته، انتقال آب باحضور رئیس‌جمهور بود که آقای رئیسی گفت ۳۰۰ میلیون متر مکعب آب رودخانه زاب به سمت دریاچه ارومیه می‌آید و این رقم را به ۶۰۰ متر مکعب در سال افزایش خواهیم داد. خب سوال این است که چرا با وجود اینکه طرح انتقال آب اجرا شد دریاچه اکنون کاملا خشک شده است؟ گزارش‌های زیادی درحال انتشار است؛ اینکه آبی که درحال انتقال به سمت دریاچه است، در بین راه مورد استفاده کشاورزان و نهاده‌های دامی است و عملا اجازه نمی‌دهند که آب به دریاچه برسد. ما این را هشدار داده بودیم که در این طرح انتقال آب مانند طرح انتقال آب خندگستان و لنجان در فریدونشهر اصفهان، کشاورزان اجازه ورود آب شیرین به دریاچه را نخواهند داد و بحران عمیق‌تر خواهد شد و خب اکنون هم بحران عمیق‌تر شده است. تنها ۱۵

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰

دریاچه ارومیه در زمان کمبود آب در سال ۱۳۹۰